

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 20. Sextò hæretici contra se habent præscriptionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

testarem remittendi peccata. Et Donatistarum Monasteria condemnantium, apud Augustinum l. 3. contra Petilian. c. 40. Et Joviniani apud Hieronymum l. 1. contra Jovin. 18. & Augustinum hæresi 72. virgines sacras ad matrimonium inducentis. Eustatii quoque & Aërii apud Epiphani. hæresi 75. & Augustin. hæresi 53. reprobantium jejunia, & preces pro mortuis. Necnon Vigilantiæ & Eunomii improbantium cultum imaginum, invocationem Sanctorum, honoremque Reliquiarum. Et Pelagianorum apud Augustin. epist. 175. & 176. salutem promittentium infantibus fidelium, absque Baptismo decedentibus. Et Iconoclastarum, à Concilio Nicæno II. damnatorum, eod quod imagines velut idola rejicerent & confringerent. Istos errores omnes ex Orco Calvinistæ fustularunt, sed Ecclesia Romana hodie sicut olim damnat ac rejicit, antiquis de fide definitio- nibus per omnia insistentis.

CAPUT XX.

Sexto hæretici contra se habent præscriptionem.

262 **C**ontroversiæ inter Catholicos & hæreticos duplici viâ agitari possunt, viâ scilicet discussionis, & viâ præscriptionis. Prior viâ operosior est, eaque hæcenus contra Calvinistas disputavimus. Posterior longè est facilior, & ad omnium cap- tum accommodatior: neque enim implicatas suis probationibus & exceptionibus disputationes capere omnes possunt, & ut possent, tot proba- tionibus exceptionibusque discutendis nec tem- pus nec otium habent.

263 **A**liam proinde faciliorem viam Deus providit, viam utique præscriptionis, per quam maxima pars Christianorum eo modo scire potest, quaenam sit vera de Eucharistia fides, quo scire potest, quamam vera sit Ecclesia. Sicut ergo vera Ecclesia dignoscitur, atque ab hæreticorum conventiculis seceratur, per hoc quod ipsi conveniant veræ Ecclesiæ dotes, antiquitas, universalitas, unitas, & continuata Pastorum suorum ab Apo- stolis successio, prout ostendimus in universum agendo de fide & Ecclesia: sic vera de Eucharistia fides dignoscitur, & ab hæretica seceratur per easdem dotes. Sicut enim vera Ecclesia, sic vera de Eucharistia fides illa est, quæ antiqua, universalis, ubique recepta, continuatâ successione ab Apostolis ad nos derivata.

264 **A**tqui fides veræ, realis, substantialisque præ- sentis corporis & sanguinis Christi, antiqua est, universalis, ubique recepta, continuatâ successione ab Apostolis ad nos derivata, uti demon- stratum est in capitibus præcedentibus. Est igitur fides vera.

265 **E**nimvero idèò divina providentia tot Nationes Christianas, licet ab Ecclesia sua sejunctas, hæcenus conservavit, nec per Turcarum, aliorumque infidelium tyrannidem penitus deleri permisit; idèò etiam in ipsis præcipuorum Christianæ Reli- gionis mysteriorum notitiam penitus aboleri non permisit, ut sint perpetui testes veritatis & anti- quitatis dogmatum Ecclesiæ Catholicæ, quibus novi hæretici contradicant. Quemadmodum (Augustino teste) idèò divina providentia in om- nibus mundi partibus Judaicam Nationem con- servat, nec penitus deleri permittit, ut sint per- petui testes veritatis sacrarum librorum, quibus Catholica Ecclesia utitur, ne quis scilicet Eccle- siæ objicere possit, quod illos recentè invenit, vel falsificaverit.

266 **S**icut ergo Paganis objicientibus suppositos, novos, vel à nobis falsificatos libros sacros, ex quibus Messias adventum & divinitatem compro- bamus, meritò reponimus id impossibile esse, cum

eosdem libros videre possint in manibus Judæo- rum, capitalium adversariorum nostrorum, qui eos à nobis non acceperunt, & ipsi testes esse possunt, nihil à nobis in illis falsificatum, nihil innovatum, sed illos eosdem esse, pro quorum veritate & antiquitate sanguinem suum fundere parati sunt. Sic Calvinistis objicientibus nostram de Eucharistia fidem & doctrinam esse novam, meritò reponimus id esse impossibile, cum eandem de Eucharistia fidem & doctrinam videre possint apud Græcos, aliosque totius orbis po- pulos Christianos, à nobis communionem sejun- ctos, nobisque aliis in punctis valde adversan- tes, qui fidem & doctrinam illam à nobis non acceperunt, pro cujus nihilominus veritate & an- tiquitate sanguinem quoque suum fundere para- ti sunt.

267 **I**lludque observatione & admiratione dignum est, quod cum tot & tam diversæ illæ Nationes infinitis aliis in punctis ab invicem disconveniant, nec ullo inter se, vel nobiscum fœdere, nullâ fo- cietate, dependentiâ, vel commercio sint conjun- ctæ, nihilominus in puncto Eucharistiæ uniformi- ter omnes inter se, atque nobiscum conveniant. In quo mirum in modum divina providentia re- lucet, quod simplicioribus fidelibus tam sensibi- lem notam reliquerit, quâ juventur ad veram de Eucharistia fidem discernendam. Neque enim for- tuito casu tot Nationes, adèò ab invicem distan- tes, adèò opinionibus discrepantes, adèò mori- bus & ingeniis differentes, tantisque & tam diver- sis animi aëstibus & contentionibus ab invicem dis- sidentes, in eadem nihilominus hujus mysterii fide, tametsi omnem rationem humanam transcenden- te, tametsi sensibus ipsis, ut videretur, adversante, omnes inter se, & nobiscum inveniantur unani- miter conjunctæ, in eaque fide semper fuerint, & invariabiliter perseveraverint. Atqui verisimile non est (inquit Tertullianus de præscript. advers. hæret. c. 28.) ut tot & tantæ Ecclesiæ in unam fidem erraverint. Dato enim, non concessio, quod Spiritus sanctus eas non docuerit veritatem. Dato quod permisit eas errare à fide, quam ab Apo- stolis acceperunt: *ecquid equidem verisimile est, ut tot & tanta in unam fidem erraverint? nullus inter multos eventus, tot & tam variantes inter po- pulos, inventus est error unus. Variasse debuerat error doctrinæ Ecclesiarum. Impossibile proinde est quod Ecclesiæ omnes in unum eandemque erro- rem uniformiter fortuito conspiraverint. Igitur quod apud multos, & tam multos, tamque ab in- vicem discrepantes, unum invenitur, non est er- ratum, sed traditum.*

268 **S**ic discurrit Tertullianus, sic ratio ipsa dicit, & maxime in puncto seu doctrina Eucharistiæ. Cum enim doctrina ista mirè opposita videatur sensibus, & humanæ rationi sibi relicta, solum autoritatis humanæ pondus efficere non potuit, ut à tot Nationibus, adèò ab invicem discrepan- tibus, unanimiter reciperetur. Non certè pondus autoritatis humanæ, v. g. Pachaïi, à ejus com- munionem erant sejuncti, quem nec novrant, nec librum ipsius, nec idioma quo scriptus erat cal- lebant. Id enim proflus incredibile est. Multò incredibilius, quod ex seipsis, nullius autoritate moti, omnes uno tempore, sine mutua com- municatione, in eam fidem & doctrinam credi- tu tam difficilem, absque ullius contradictione conspiraverint. Unicum proinde superest, quod in eam conspiraverint, efficaciter inclinati pon- dere autoritatis divinæ. Salvatoris verba, *hoc est corpus meum*, intelligendo, non secundum philo- sophicam subtilitatem, vel abstractam ratiocina- tionem, quam solum Philosophi vel Metaphysici intellexissent; sed planè ut sonant, & secundum ideam seu impressionem, & apprehensionem suam.

placem & generalem, quam ingerunt in mentibus fidelium, illa verba obviè (ut sonant) intelligentium. Certum est enim quòd Christus ea non protulerit, ut à solis Philosophis vel Metaphysicis intelligerentur (cùm stultam fecerit Philosophiam hujus sæculi, quæ ut plurimum opposita est veræ fidei) sed à simplicibus & parvulis, juxta illud Matth. *Confiteor tibi Pater... quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis*; eò quòd voluerit utique ad religionem suam trahere infinitam hominum multitudinem simplicium, feminarum, parvulorum, non multi discerit, nec profundæ intelligentiæ. sed in sensu simplici & obvio verba fidei intelligentium, ut sic januam præcluderet infinitis erroribus & hæresibus, pullulare natis ex eo quòd Philosophus, verba fidei ad sensum suum trahere volens, ea secundum humanam Philosophiam subtilitatemque intelligit, & idèò disputandi & altercandi finem non facit.

269 Si sic proinde Nationes illæ verba Salvatoris intellexerint, in unam fidem & doctrinam omnes uniformiter nunquam conspirassent, magis quàm hæretici; qui quia verba illa planè ut sonant intelligere noluerunt, sed ad sensum suum secundum humanam subtilitatem trahere voluerunt, & ad singula illa verba, *hoc est corpus meum*, longos tractatus (argumentis Metaphysicis concrepantes) composuerunt, longis ambagibus & discursibus separatim explicantes 1°. pronomen *hoc*, 2°. verbum *est*, 3°. vocem *corpus*, &c. idèò lapsi sunt in confusionem infinitarum explanationum, quibus à se invicem discrepant in intelligentia divinatorum verborum illorum, quasque usque ad 84. observavit, & numerando percensuit Claudius Sainctesius, Ebroicensis Episcopus, in doctissimo suo de Eucharistia libro. Hoc vel ipse Lutherus advertit in lib. cui titulus: *Defensio verborum cæne*: ubi sic: *Doctor Carlstadus in his sacrosanctis vocabulis, hoc est corpus meum, miserè distorquet pronomen hoc. Zuinglius autem verbum substantivum est macerat. Oecolampadius nomen corpus tortura subjicit. Alii totum sexum excarnificans...* Alii *amidiã partem sextus crucifigunt*, &c.

270 Ex uniformi itaque consensu Christianarum omnium Ecclesiarum, verba Salvatoris intelligentium in sensu plano, obvio & literali, patet ea sic intelligenda; quia nequit non esse vera, accepta à Majoribus, ascendendo utique ad Christum, intelligentia, in quam Christianæ omnes Ecclesiæ consentiunt. Cùm verisimile non sit, tot & tam varias Ecclesias in unam fidem, sensibus repugnantem, omniaque humanæ rationis lumina transcendentem, conspirasse, & conspirando errasse. *Variasse debuisset error* (inquit Tertullianus) qui cum non variaverit, quod apud multos, & tam multos, tamque varios, unum invenitur, non est erratum, sed traditum. Neque enim in sensum creditu tam difficilem, ob cuiuscumque privati hominis auctoritatem, miraculis non confirmatam, tot & tam variæ Ecclesiæ uniformiter convenissent, nisi cum à Majoribus, tamquam ab Apostolis & Christo traditum accepissent. Ob ea quæ dixi n. 260. & 268.

271 Et hinc ulterius patet, sensum illum planum, obviu & literalem, in quem omnes Nationes illæ tam uniformiter, posterioribus sæculis consenserunt, esse sensum à Majoribus & Patribus priorum sæculorum per traditionem acceptum. Patres proinde priorum sex sæculorum, in sensu illo plano, obvio & literali, verba Salvatoris accepisse. Est enim contra naturam, contra mores hominum, contra apprehensionem sensumque communem omnium, eandem expressionem Salvatoris prioribus sex sæculis in uno sensu fuisse

intellectam; in sequentibus verò sæculis ab omnibus Ecclesiis & Nationibus Christianis, in alio, imò in opposito sensu uniformiter acceptam, nec tamen æquivocationem tantam, tamque momentosam, à quoquam animadvertam fuisse, nec reprehensam, nec ab ullo Annalista vel Scriptore fuisse annotatam. Est etiam contra naturam, contra omnem apparentiam, atque adèò insolitum, & planè sine exemplo, quòd discipuli omnes, nec pauci, sed milliones, & millionum milliones ex omni penè natione quæ sub cælo est, sequantur & amplectantur sensum, non solum diversum, sed & oppositum sensui Magistrorum suorum, sic tamen ut ipsis sit, semperque fuerit persuasum, sed & oppositum sensui Magistrorum suorum, sic tamen ut ipsis sit, semperque fuerit persuasum, non aliud se sentire & credere, nisi quòd à Magistris suis acceperunt, quodque Magistri ipsi censuerunt, ac crederent.

Quæ cum adèò certa sint & indubitata, ut oppositum moraliter æquè impossibile sit, atque omnes sub mundo Nationes fieri de Calvinistis Lutheranis, vel de Gentilibus Christianis, nemine id advertente, imò cum unanimi persuasione nullius factæ mutationis: inde patenter evincitur, primò Calvinianos habere contra se universalem præscriptionem omnium sæculorum, nec præscriptionem solus Ecclesiæ Romanæ, sed & omnium Christianarum Nationum. Quod enim præfati sæculo credunt, hoc præcedentibus sæculis omnibus Christianitatis ita Nationes omnes crediderunt, ut proxime demonstravimus. Sicut ergo præfati sæculo credunt veram, realem, substantialemque Christi in Eucharistia præsentiam; sic eam prioribus omnibus sæculis Christianitatis sue crediderunt.

Fides ergo Romanæ Ecclesiæ, quoad hoc, non 273 est nova, sed antiqua, nec nono vel sequentibus sæculis introducta, sed octavo, & septimo, & sex prioribus sæculis fuit, non apud Romano-Latinos tantum, sed & apud Græcos, & Indos, & Moscovicis, & Armenos, & Syros, & Ægyptios, & Æthiopes, & Nestorianos, & Jacobitas, & Maronitas, &c. Igitur fides illa omni contrariæ fidei prævalente antiquitate, universalitate, uniformitate. Omnes quippe Nationes illæ quoad hoc uniformiter credunt; quod Romana Ecclesiæ credit, ut visum est.

Atque hinc irrefragabiliter evincitur 2° in controversia inter nos & Calvinistas, tantam esse pro nobis præsumptionem veritatis, seu veræ fidei circa hoc mysterium, sicut & veræ intelligentiæ verborum Salvatoris, *hoc est corpus meum* (& idem est de vera intelligentiæ expressionum, quibus hoc mysterium SS. Patres explicant) ut nobis non incumbat onus probandi veritatem illam, sed jus habeamus supponendi eam, tamquam præjudicatam per naturam ipsam (seu naturalem intelligentiam, quæ verba accipit simpliciter, ut ad literam sonant) sicut & per fidem omnium sæculorum, consensumque omnium Societatum Christianarum, sive Nationum totius Orbis Christiani. Ex tribus namque titulis illis resultat tam vehemens præsumptio pro veritate istius intelligentiæ, ut præsumptio ista habenda sit pro certa & indubitata, quandiu non eliditur per evidentem in contrarium demonstrationem: quam proinde adferre incumbit ei, qui intelligentiæ taliter firmatæ, præjudicatæ, & quodammodo præscriptæ contradicit.

Quemadmodum enim in controversiis de rebus temporalibus, plerumque contingit inæqualitas tam visibilis inter causam & causam, ut onus probandi utrique parti contendenti non incumbat, sed una pars supponere possit pro se jus stare, donec contrarium probetur, idèòque onus probandi contrarium in partem sibi contradicentem rejiciendi jus habet, eò quòd sit in possessione bonæ fidei,

idedque sine plena & evidenti probatione non debeat removeri: sic in controversiis de veritate pietrumque contingit inaequalitas tam visibilibus inter causam & causam, ut onus probandi utrique contentendi non incumbat, sed illud una pars in alteram rejiciat, eò quod ad sensum patet causam ipsius adde prævalere causæ alterius, ut causa ipsius præsumatur justa, & præsumptio ista habeatur certa, quamdü in contrarium non adfertur probatio evidens & demonstrativa. Si quæ autem sint causæ tam vehementia præ se ferentes indicia veritatis, ut præsumptio habeatur certa, quamdü non eliditur probatione in contrarium evidenti & demonstrativa; maximè est causa nostra. Cüm vix, aut ne vix quidem adferri possit causa vallata tam firmis titulis veritatis & justitiæ, ex quibus proinde refutare debeat tam justa & fundata præsumptio pro ipsa, tamquam veritate præjudicata & præscripta: Si enim (Tertulliano Judice) *verisimile non est, ut tot & tanta Ecclesiæ in unam fidem erraverint*, absque variatione erroris. *Ideoque quod apud multos unum invenitur, non est erratum, sed traditum.* Multò profectò minus verisimile est, ut tot & tanta Ecclesiæ, tam diversæ, & in tam multis aliis ab invicem discrepantes, verba Salvatoris in sensu naturali (prout ad litteram sonant) accipientes, in unam fidem, non uno, sed totis septemdecim sæculis absque variatione erraverint. Ideoque quod apud tam multos, tot sæculis unum tam uniformiter invenitur, *non est erratum, sed traditum*, addeque traditione præjudicatum & præscriptum.

276 Ex quo perspicue evincitur 3°. quòd Calvinistis incumbat probare eas quas adferunt glossas & expositiones, quibus verba Salvatoris, Patrumque expressiones exponunt, per duplicem quam vocant *clavim*, *virtutis scilicet & figuræ*, esse legitimas & veras: ita ut non sufficiat quòd ad id adferant probationes quascumque, sed ad id adferre debeant probationes evidentes & demonstrativas. Quod quia impossibile est, consequenter impossibile est quòd justiciam suam à Romana Ecclesiæ defectionem, calumniasque, quibus ipsam diffamant & condemnant, velut idololatriæ ream, in eo quòd latræ cultum Eucharistiæ deferat. Qua in re tantò major est impietas & injustitia ipsorum, quantò in plures Ecclesias, Societates, & Nationes redundat diffamatio & condemnatio illa, & quantò certius redundat in Ecclesiam Matricem, unde originaliter prodierunt. Magna quippe impietas & injustitia est, sine evidenti demonstratione, taliter diffamare & condemnare Matrem suam, & simul cum Matre non solum avos, abavos, & tritavos suos, &c. sed & omnes Christianas Societates & Nationes, non hujus tantum, sed & præcedentium sæculorum, quæ in fide & adoratione Eucharistiæ cum Ecclesiâ Romana conveniunt, semperque convenerunt. Si enim ad privatum eum condemnandum probationes debent esse luce meridiana clariore; quantò magis ad condemnandum Ecclesiam Matrem suam cum omnibus progenitoribus suis, imò totam Ecclesiam Catholicam, quæ est, & fuit à tempore Apostolorum, & per septemdecim sæcula perseveravit usque in præsens. Totam istam Ecclesiam, id est omnem Ecclesiam Christianam, velut idololatriæ ream, omnes Patres Patrum suorum ad Orcum condemnat scèta Calviniana. O quam horribilis impietas! quam insolens temeritas! quam monstruosa injustitia, in quam affectus suos precipitat ista scèta!

277 Et in quo Calvinistæ fundant diffamationem condemnationemque tam impiam, tam horribilem? Vel in imaginariis suppositionibus, quas sine legitima probatione pro libito fabricant, quæque nec subsistunt, nec ullibi unquam subsistunt,

nisi in infano cerebro pseudo-ministrorum suorum. Vel in irrationabilibus, ridiculis & temerariis glossis, seu expositionibus, quibus verba Salvatoris, Patrumque expressiones interpretantur, non ut sonant, sed ut volunt, à proprio, naturali, & litterali, quem præ se ferunt sensu, à Christianis omnibus recepto, ad improprium, figuratum, naturæque & litteræ adversum, ea miserè distorquentes. Ubi enim Catholici, juxta Magni Augustini regulam, in hærentes naturali litterali que sentui, quem verba Salvatoris & Patrum præ se ferunt, cum omnibus sæculorum omnium Christianis Societatibus & Ecclesiis, corpus Christi accipiunt pro vero corpore Christi, mutationemque panis in corpus Christi accipiunt pro mutatione panis in verum corpus Christi, idedque corpus Christi in Ecclesia adorant: Calvinistæ contra naturam, contra litteram, contra ideam quam verba illa, *hoc est corpus meum*, semper fecerunt in mente omnium Societatum, Ecclesiarumque Christianarum, per corpus Christi intelligunt non corpus Christi, sed figuram, typum, vel virtutem, excludentem veritatem corporis Christi; perque mutationem panis in corpus Christi, intelligunt mutationem panis in figuram, vel virtutem, seu neficio quid aliud, excludens veritatem corporis Christi. Quod profectò ridiculum est, irrationabile, contra naturalem sensum, & contra universalem intelligentiam, acceptionemque omnium Christianarum Societatum, Ecclesiarumque, non præsentis dumtaxat sæculi, sed omnium sæculorum, à temporibus Christi & Apostolorum. Neque enim intelligentia illa, acceptioneque omnium Societatum, Ecclesiarumque Christianarum, præsentis incepit sæculo, sed eam ipsa à Majoribus suis acceperunt, prout ipsa testantur. Nec designabile est sæculum, in quo universalis illa acceptio & intelligentia Christianarum omnium Societatum atque Ecclesiarum incepit. Cüm nec designabile sit v. g. sæculum decimum sextum, nec decimum quintum, nec decimum quartum, nec decimum tertium, nec duodecimum, nec decimum, nec nonum, nec ullum præcedentium sæculorum. Quodcumque enim Calvinistæ designaverint, ridiculè & temerariè designabunt, remque incredibilem, & probatu impossibilem sibi probandam assument. Mutatio enim universalis, quæ non incit à natura, non præsumitur, sed probari debet. Impossibile verb est probare mutationem universalem in toto Christiano Orbe factam circa intelligentiam verborum Christi, *hoc est corpus meum*, addeque circa rem omnium maximam, cujus mentionem nulli Scriptores, nulli Historici fecerunt. Impossibile, inquam, probare mutationem tam grandem, tam sensibilem, ut pro vero, reali & substantiali corpore Christi totus Orbis Christianus accipere & adorare id ceperit, quod pro figura, vel virtute dumtaxat illius, adoratione indigna, Majores omnes accepissent, & adorare nefas omnibus retrò sæculis tenuissent; nec tamen mutationem tam grandem, tamque enormem & sensibilem ulli advertissent, sed in intelligentia, acceptione, & religione Majorum sese perseverare credidissent; vel si qui mutationem advertissent, nulli, sive Superiores, sive inferiores, mutationi tantæ, tamque insolitæ sese opposuissent, nulli de mutatione tam horribili conquesti fuissent, nulli eam condemnassent, nulli novitatem seu innovationem objecissent (quod profectò nusquam legitur objectum fidem Catholico-Romanam hac in re sequentibus, sed Berengarianis, Petrobruffianis, & Calvinistis dumtaxat) nulli zelum suum contra tantæ mutationis Authores acuisse (ut semper fit, semperque factum fuit in omni magna sensibilibus mutatione) sed extinctis, sopitis, vel dor-

mientibus omnibus iuste passionis actibus, contra antiquæ fidei, religionisque mutationem innovacionemque nunquam non nasci solitis, in tantam mutationem & innovacionem omnes Christianæ Nationes & Ecclesiæ (etiam ab invicem communione sejunctæ, nec ullam non captantes occasionem altera alteram de innovacione carpenti) non communicato consilio, sed fortuito simul uniformiter consensissent, simulque omnes ab avita fide & doctrina Majorum suorum uniformiter recessissent, ab ea declinando in novam insolitamque fidem & doctrinam, sensibus & rationi humanæ sibi relicte repugnantem, nullis ad hoc Prædicatoribus per Orbem Christianum missis, qui tantæ mutationis Authores fuissent; nullis etiam miraculis, prodigiis, vel signis insolitis in ejus confirmationem editis. Sine quarum circumstantiarum concurrentia, cum mutatio & innovatio tanta in toto Orbe Christiano, seu omnibus Ecclesiis & Societatibus supradictis nullo sæculo fieri potuerit; talem autem concurrentiam ullo sæculo contingere nullo profus modo probari possit, manifestè concluditur illam non esse factam, nec Calvinistas habere jus illam supponendi, sed ipsi onus incumbere argumentis manifestis probandi.

278. Et hoc præ oculis habendum in omni controversia cum modernis hæreticis; qui cum originaliter Catholici fuerint, & quidem Catholico-Romani, atque ex Catholico Romana Ecclesia, velut ex Ecclesia Matrice nati, reddere debent rationem, cur sint filii desertores, & accusatores Matris suæ? Et quia desertionem suam colorare solent multis prætextibus & suppositionibus, quas non probant, ante omnia videndum, quis jus habeat supponendi, & cui onus incumbat probandi. Certum est autem quòd cum in multis accusatores sint Matris suæ, multarumque accusationum prætextu colorare soleant suum ab illa recessum, seu apostasiam, ipsis non competat jus supponendi, sed onus incumbat probandi. Cum accusatoris sit probare, non supponere. Et namque *incumbit probatio, qui dicit, non qui negat. L. 2. de probat. Et actor (qualis est accusator) non probante, si qui convenitur, est nihil ipse præstat, obinebit. L. qui accusare C. de edendo.*

279. Sed & aliunde ipsis incumbit onus probandi, solaque Ecclesia Romano-Catholica, & filii manentes in sinu ipsius, jus habent supponendi veritatem articulorum quos credunt, quia scilicet fides ipsorum ab antiquitate & consensu totius penè Orbis Christiani, tam vehementem habet præsumptionem veritatis, ut præsumptio ista habenda sit certa, quamdiu non eliditur contrariâ demonstratione evidenti & plenâ. Deus enim cum sit ratio suprema, haud dubiè vult quòd secundum rationem judicemus: secundum rationem verò judicare est, sequi certitudinem & evidentiam, dum nobis affulget; verisimilitudinem verò certitudini proximiorum, dum certitudo omnimoda haberi nequit. Vult proinde ut statim abjiciamus opiniones verisimilitudini isti contrarias.

280. Hoc proximè apparuit in Calvinistis, sequentibus suam de sensu verborum Christi opinionem. Habent enim contra se perspicua verba Salvatoris; habent contra se regulam legitime interpretandi Scripturam; habent contra se perpetuam universalis Ecclesiæ fidem, quam rejicere non potest nisi novator & hæreticus, qui non credit Apostolo 2. Timoth. 3. Ecclesiam vocanti *columnam & firmamentum veritatis*. Nec credit Salvatori Matth. 16. dicenti: *Porte inferi non prævalent adversus eam*. Habent contra se præscriptionem septemdecim sæculorum, concordemque intelligentiam tot, & tam variarum Nationum. Quæ profectò maximum est veritatis argumentum. Habent

denique contra se manifestas expressiones Sancto- rum. Quas quàm ridiculè explicent; patet applicanti glossas ipsorum, v. g. ad testimonium Cyrilli Hierosolymitani n. 176. productum. Quando enim dicit 1.º. *Cum Christus ipse sic affirmet de pane, hoc est corpus meum, quis deinceps audeat dubitare?* Sic glossant: cum Christus de pane affirmaverit, hoc est corpus meum, quis deinceps audeat dubitare, hoc esse figuram continentem virtutem corporis Christi?

Cum 2.º. dicit: *Aquam aliquando in vinum convertit in Cana Galilee. Ergo dignus est cui credamus, quòd vinum in sanguinem transmutasset.* Sic glossant: aquam realiter in vinum convertit in Cana Galilee: ergo dignus est cui credamus, quòd vinum transmutaverit in figuram continentem virtutem sanguinis Christi.

Cum 3.º. dicit: *Sub specie panis datur tibi corpus, & sub specie vini datur sanguis, ut sumpto corpore & sanguine Christi, efficiaris ei comparticeps corporis & sanguinis.* Sic glossant: sub pane vero & reali datur tibi figura corporis, & sub vino vero & reali datur tibi figura sanguinis, ut sumpta figurâ corporis & sanguinis, efficiaris ei comparticeps figuræ continentis virtutem corporis & sanguinis.

Cum 4.º. dicit: *Sic Christophori erimus, hoc est Christum ferentes, cum corpus ejus & sanguinem in membra nostra recipimus.* Sic glossant: sic erimus typhochristiferi, hoc est typum seu figuram Christi ferentes, cum figuram & virtutem corporis & sanguinis in membra nostra recipimus.

Cum 5.º. dicit: *Hoc sentis, & pro certissimo habens, panem hunc, qui videtur a nobis, non esse panem, etiamsi gustus panem esse sentiat, sed esse corpus Christi.* Sic glossant: hoc sciens, & pro certo habens, panem hunc, qui videtur a nobis, non esse panem non continentem figuram & virtutem corporis Christi, etiamsi gustus panem esse sentiat non continentem figuram & virtutem corporis Christi, sed esse figuram continentem virtutem corporis Christi.

Quid quæso magis ridiculum? Quid magis alienum à plano, obvio & naturali sensu expressionum S. Cyrilli? Quid magis absurdum, quàm inducere Cyrillum, in Catechesi sua instructum neo-baptizatos, nullum habentes usum Ecclesiastici sermonis, nec alium sub cortice verborum S. Cyrilli sensum intelligere valentes, nisi naturalem & obvium, quem verba præ se ferunt; non cum tamen sensum intendentem, nec intelligi volentem, sed sensum excludentem veritatem ejus, quod verba sua planè, obviè, naturaliter, & ad litteram significant. Quod quid est, nisi velle ut neo-baptizati illi per corpus Christi intelligant non corpus Christi, per sanguinem non sanguinem, per non panem panem? Nimis profectò absurdum est sic catechizare recenter natos in Christo, talem usum verborum corporis, sanguinis, panis, &c. non habentes, nec intelligere valentes, nisi exprimat. Quod Cyrillus non fecit.

Nimis quoque absurdum, verba Salvatoris, veterumque Patrum trahere ad sensum contrarium idææ, quam verba illa nata sunt imprimere, de factoque impræstunt in mente omnium vel ferè omnium Societatum Nationumque Christianarum. Verus quippe sensus verborum Salvatoris ille est quem Salvator per illa significare voluit. Atqui Christus per verba illa, *hoc est corpus meum*, significare voluit sensum contrarium idææ, quam prævidit per verba sua naturaliter imprimendam in mente omnium vel ferè omnium Nationum Christianarum, & solum non imprimendam novissimis temporibus in mente paucorum Philosophorum Berengarianorum, & Calvinianorum. Cum enim intrudere voluerit omnes Christianos, tam

tam præsentem quam futurum, per sacratissima verba quæ protulit, dum apud nos vixit; omnibus Christianis loquutus est, in persona eorum qui tunc ipsum audiebant. Omnes (inquam) Christianos tunc habuit objective præsentem, nec ignoravit idæam quam impressura erant; non ignoravit (inquam) verba sua ab omnibus Christiani Orbis Nationibus accipiendi in sensu naturali, literali & obvio, quod utique panis post consecrationem, sive contentum sub specie panis verè, realiter, & substantialiter esset corpus suum, de Maria Virgine acceptum. Quoddam hunc sensum non solum secuturi essent parvuli omnes, quos vocare venit ad regnum suum, sed & omnes ipsum imitari in voluntaria paupertate, penitentia, & mortificatione carnalis vitæ, totumque corpus Ecclesiæ suæ, exceptis pauculis ultimâ mundi ætate sub illius finem natis, qui per philosophicas argutias probare conarentur totum Christianum Orbem in errore esse & fuisse, omnesque Christianos, ipsis exceptis, verba Christi perperam intellexisse, & intelligere de vero, reali, substantialique Christi corpore, cum Christus, dicendo, *hoc est corpus meum*, solum dicere voluisset, hoc est figura corporis mei.

187 Nihil profecto absurdus, nihil horribilius, nihil magis alienum à charitate Christi erga Ecclesiam sponfam suam, quam talem Christo tribuere voluntatem, quâ sic instituire voluerit sacratissimum Eucharistiæ Sacramentum, ut in horribilem circa illud errorem præcipitare voluerit omnes omnium sæculorum Christianos & Christianas Nationes, à quibus non bene intelligerentur verba consecrationis, sed à pauculis dumtaxat Philosophis, qui surgentes sub finem, pugnarent adversus Ecclesiam Matrem suam, faciemque interiorum & exteriorum ipsius subvertere conarentur; exteriorum quidem, per abolitionem divinæ politiæ seu hierarchiæ, sacrarumque cæremoniarum, per quas sexdecim sæculis rexisset filios suos; interiorum verò, per abolitionem poenitentia, voluntariæque paupertatis, & castitatis, seu observationis Consiliorum Evangelicorum, atque introductionem Moralis detestabilis.

188 Cum Christus elegerit viam fidei ad revelandum mysteria regni sui, & fides sit ex auditu, auditus autem per verbum Christi, non per discussionem mysterium in seipsis: oportuit in locis ex instituto declarantibus mysteria fidei, verba Christi intelligibilia esse illis, qui ea accepturi erant in sensu obvio, simplici, & communi, quem naturaliter in presura erant in mente fidelium. At qui sensus ille simplex, communis & naturalis, manifestatur per communem acceptionem, intelligentiam & consensum omnium Nationum Christianarum. Igitur verus sensus verborum Christi nobis manifestatur per communem acceptionem, intelligentiam & consensum omnium Nationum Christianarum.

CAPUT XXI.

Hæretici contra se habent rationem Christianam.

189 Potuit enim haud dubiè Christus, ut suam in nos dulcedinem charitatemque demonstraret, suum nobis corpus sanguinemque verè, realiter, & substantialiter dare, in illudque panem, & vinum in sanguinem convertere; sicut aquam in vinum convertit in Cana Galilææ. Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Quid enim non potest Omnipotens? Si potuit, voluit. Si potuit & voluit, fecit. Qui omnia quacumque voluit, fecit. Neque enim noluisse credi potest, qui se voluisse, tam apertis & perspicuis verbis declaravit.

Tom. III.

ravit (dicens: *Accipite, & manducate, hoc est corpus meum. Accipite & bibite: hic est enim calix sanguinis mei, &c.*) ut apertiora atque ad significandam suam istam voluntatem accommodatiora feligere non poterit, nec Spiritus sanctus apertiora selegerit ad significanda mysteria Trinitatis, Incarnationis, &c. ut supra vidimus. Cùmque claritati verborum Christi regula accedat oracula sacra interpretandi; accedat & fides universalis Ecclesiæ, quæ verba illa in aperto quem præ se ferunt sensu, semper intellexit; accedat denique perpetuus consensus omnium Societatum Nationumque Christianarum, uti etiam supra demonstravimus. Nec credibile sit Christum in institutione novi Testamenti per sententiam obsecrum & figuratum decipere voluisse Nationes omnes in se credentium; ex hisce omnibus certissime concluditur errare Calvinistas, perspicua verba Salvatoris exponentes contra sensum naturalem & obvium quem præ se ferunt, & secundum quem Ecclesia tota hæcenus ea intellexit; errare (inquam) dum Ecclesiæ Spontæ Christi tantum invident bonum, tantam felicitatem, tantam gloriæ & honoris altitudinem, ut ipsi datum sit in rei veritate possidere, quod in signis tantum & figuris Synagoga habuit.

In istius honoris possessione à septemdecim Ecclesia est sæculis. Quotquot in Ecclesia sanctitate & sapientia floruerunt, hunc ipsi honorem detulerunt, ut verba ipsorum cap. 17. relata perspicue declarant, sæculoque septimo Patres septimæ Synodi contestantur. Nec aliam de hoc mysterio fidem fuisse Patrum septimi & sequentium sæculorum, quam sex priorum; non aliam (inquam) fidem discipulorum, quam magistrorum, non aliam omnium Nationum Christianarum sequentium, quam præcedentium temporum, demonstratum est à num. 182. ad 208. confirmatque Augustinus l. 2. contra Julianum c. 10. dum testatur, Patres in materia fidei nunquam posteris tradidissent rem à se adinventam, sed quod invenerunt in Ecclesia, tenuerunt; quod didicerunt, docuerunt; quod à Patribus acceperunt, hoc filiis tradiderunt. Omnes isti (eodem Augustino teste) fuerunt docti, graves, sancti, veritatem acerrime defensores adversus garrulas novitates. Hos itaque de aliis atque aliis temporibus, atque regionibus, ab Oriente & Occidente, velut ex universis totius Christiani Orbis Synodo congregatos vides (Calvinista) non in locum, quò navigare cogantur homines, sed in librum qui navigare posse ad homines. Quanto tibi essent isti Judices optabiles, si teneres Catholicam veritatem; tanto tibi sunt terribiliores, quia oppugnas Catholicam (id est omni sæculo & toto mundo) receptam fidem... Talibus (post Apostolos) sancta Ecclesia plantatoribus, rigatoribus, edificatoribus, pastoribus, nutritoribus crevit. Ab illis proinde, tam sanctis utique, tamque in sanctis literis erudiis, quos Deus dedit Christianorum Rectores, Doctoresque populorum, discere debes, quid de hoc mysterio credere debeas, & maxime ab Ecclesia, quæ tot in Conciliis id definiit. Sicut enim ab Ecclesia Scripturas, sic ab Ecclesia verum Scripturarum sensum accipere debes, exemplo Sanctorum omnium qui hæreticis hæcenus restiterunt. Nusquam enim hæcenus à veritate deviasse sunt deprehensi, qui hanc regulam tenuerunt. Quicumque verò erraverunt à fide, ut Ariani, Sbelliani, Nestoriani, Eutyriani, &c. idè erraverunt, quia Ecclesiam docentem non audierunt, sed ab ea recedentes, secundum privatam spiritum suum eloquia sacra interpretari præsumperunt, contra illud Petri, *Omnis prophetia Scripturæ propriâ interpretatione non fit.* Errorum proinde omnium fons & origo est separatio ab Ecclesia Catholica, maximumque